

Monelle ontmoette me op de vlakte waar ik ronddwaalde en ze nam me bij de hand.

‘Wees niet verbaasd,’ sprak ze, ‘ik ben het en ik ben het niet;
Je zult me opnieuw ontmoeten en je zult me kwijtraken;
Nog eenmaal zal ik bij jullie komen; want weinig mensen hebben me gezien en niemand heeft me begrepen;
En je zult me vergeten en je zult me herkennen en je zult me vergeten.’

En Monelle sprak opnieuw: Ik zal het hebben over de hoertjes, en je zult horen hoe het begon.

Bonaparte de moordenaar kwam op zijn achttiende een hoertje tegen bij de ijzeren poorten van het Palais-Royal. Ze zag bleek en ze rilde van de kou. Maar ‘ik moest leven’ zei ze. Jij noch ik kennen de naam van dat meisje dat op een novembernacht door Bonaparte werd meegetroond naar zijn kamer in het Hôtel de Cherbourg. Ze kwam uit Nantes in Bretagne. Ze was verzwakt en uitgeput, en haar geliefde had haar zopas in de steek gelaten. Ze was eenvoudig en goed; haar stem had een heel zachte klank. Bonaparte herinnerde het zich allemaal. En ik denk dat de herinnering aan de klank van haar stem hem achteraf tot tranen toe heeft bewogen en dat hij op winteravonden lang naar haar heeft gezocht, zonder haar ooit terug te zien.

Want, zie je, hoertjes verlaten de nachtelijke menigte slechts éénmaal voor een goede daad. De arme Ann snelde naar Thomas de Quincey, de opiumeter, die bewusteloos onder de grote bran-

dende lampen van de brede Oxford Street lag. Met vochtige ogen bracht ze een glas zoete wijn naar zijn lippen, kuste hem en streelde hem. Daarna verdween ze opnieuw in de nacht. Misschien stierf ze korte tijd later. Ze hoestte, zei De Quincey, de laatste avond dat ik haar zag. Misschien bleef ze in de straten rondolen; maar ondanks zijn hartstochtelijke zoektocht, hoewel hij de spotlach van de mensen tot wie hij zich richtte het hoofd bood, was Ann voor altijd onvindbaar. Toen hij later een warm huis bezat, dacht hij vaak in tranen dat de arme Ann daar bij hem had kunnen wonen; in plaats daarvan stelde hij zich voor dat ze ziek was, of stervende, of eenzaam in de diepste duisternis van een Londens b..., en ze had alle deerniswekkende liefde van zijn hart met zich meegenomen.

Zie je, om jullie allen slaken ze een kreet van medeleven, en met hun knokige hand strelen ze je hand. Ze begrijpen je enkel als je heel ongelukkig bent; ze huilen met je mee en troosten je. De kleine Nellie verliet haar beruchte huis om Dostojevski, de dwangarbeider, op te zoeken en stervend van koorts keek ze hem lange tijd aan met haar grote, beverige zwarte ogen. De kleine Sonja (die net zo goed heeft bestaan als de andere) zoende Rodion, de moordenaar, nadat hij zijn misdaad had bekend. 'Je bent de weg kwijt!' zei ze op wanhopige toon. En opeens stond ze op, viel hem om de hals en gaf hem een zoen... 'Nee, er is tegenwoordig op aarde geen ongelukkiger man dan jij!' riep ze in een opwelling van medelijden, en opeens barstte ze in snikken uit.

Net als Ann en zij die geen naam heeft, die op de jonge, verdrietige Bonaparte kwam toegelopen, zonk de kleine Nellie weg in de mist. Dostojevski heeft niet gezegd hoe het de bleke, graatmagere kleine Sonja is vergaan. Jij noch ik weten of ze Raskolnikov bijstond tot hij alles had uitgeboet. Ik geloof van niet. Ze ging heel zacht heen in zijn armen, omdat ze te veel had geleden en te veel had liefgehad.

Geen van ze, zie je, kan bij je blijven. Ze zouden te verdrietig zijn en ze schamen zich om te blijven. Wanneer je ophoudt met huilen, durven ze je niet aan te kijken. Ze geven je de les die ze moeten geven, en ze gaan weg. Door regen en wind komen ze een kus drukken op je voorhoofd en drogen je tranen en daarna worden ze weer opgeslokt door de gruwelijke duisternis. Want misschien moeten ze elders heen.

Je kent hen alleen wanneer ze met je meeleven. Aan iets anders mag je niet denken. Je mag niet denken aan wat ze in het donker hebben kunnen doen. Nellie in het vreselijke huis, Sonja dronken op een bank aan de boulevard, Ann die het lege glas terugbrengt naar de slijter in het donkere steegje – misschien waren ze wreed en obsceen. Het zijn vleselijke schepselen. Ze verlieten een donker, doodlopend straatje om een medelijdende zoen te geven onder de brandende lamp in de hoofdstraat. Op dat moment waren ze goddelijk.

Je moet al het andere vergeten.

Monelle zweeg en keek me aan:

Ik ben uit de nacht gekomen, zei ze, en ik zal naar de nacht terugkeren. Want ook ik ben een hoertje.

En Monelle sprak opnieuw:

Ik heb medelijden met je, liefste, ik heb medelijden met je.

Toch zal ik naar de nacht terugkeren; want het is nodig dat je me verliest voor je me weer ontmoet. En als je me weer ontmoet, zal ik opnieuw aan je ontsnappen.

Want ik ben zij die alleen is.

En Monelle sprak opnieuw:

Omdat ik alleen ben, zul je me de naam Monelle geven. Maar je moet weten dat ik alle andere namen heb.

En ik ben deze en gene, en zij die geen naam heeft.

En ik zal je bij mijn zussen brengen, die mezelf zijn en ogen als hersenloze hoeren;

En je zult zien hoe ze gekweld worden door egoïsme en wellust en wreedheid en hoogmoed en geduld en medelijden, aangezien ze zichzelf nog niet hebben gevonden;

En je zult zien hoe ze in de verte op zoek gaan naar zichzelf;

En jij zult me vinden en ik zal me vinden; en je zult me kwijtraken en ik zal me kwijtraken.

Want ik ben degene die je kwijtraakt zodra ik gevonden word.

En Monelle sprak opnieuw:

Vandaag zal een vrouwtje je met haar hand aanraken en op de vlucht slaan;

Want alle dingen zijn vluchtig, maar Monelle het vluchtigst van al.

En voor je me terugvindt, zal ik je op deze vlakte onderrichten, en je zult het boek van Monelle schrijven.